
Digitized by Google

M. ANTONII MVRETI

I.C. ET. CIVIS. R.

HYMNORVM. SACRORVM. LIBER

iussu Serenissimi

GVLIELMI DVCIS. MANTVAE MONTISFERRATI. ET. C.

conscriptus.

Eiusdem alia quaedam Poematia.

VENETIIS. ∞. D. LXXV

Apud Aldum.

MAXIMILIANI . II

EX . PRIVILEGIO

IMP . CAES . AVG.

Editio Aldi Manutij Paulli F. Aldi N.

SERENISS.

GVLIELMO DVCI. MANTVAE MONTISFERRATI. ET. C.

MAGNE DVCVM, fetam populis cui fortibus urbem
Pulcher olorifero Mincius amne lauat:
Sume datis a te scriptos mihi legibus hymnos,
Neue parum culti despice uatis opus.
Illi etiam quorũ hic meriti celebrãtur honores,
Lucida quos constans uexit ad astra fides,
Non indignantur paruo sibi ture litari:
Atque animum magni muneris instar habẽt.
Forsitan his olim iuuenis meliora dedissem,
Et mulcere aures dulcius apta tuas.
Sed ueniens etiam ingenio est damnosa senectus:
Nec tantum uires corporis imminuit.
Cum mihi turgerent meliori sanguine uenae,
Nec curarum animum pondera deprimerent:

Sponte sua numeris carmen mihi mollibus ibat:
Et subito uersus fundere ludus erat.
Nūc & corpus hebet senio, et mēs ipsa pigrescit,
Quodq. habuit ludo, nunc onus esse putat.
Dulce onus hoc tamē est, quod te mādāte subitur,
Et leuiora facit iussa iubentis amor.
Atque utinā haec roseo legat & VINCENTIVS (ore
Phoebi & Musarum maxima cura puer:
Qui florescenti paullatim attollitur aeuo,
Vt sata se ad fluuij subijcit aluus aquas.
Felix, cui teneris Helicon lustratur ab annis,
Et bibitur uolucris fons pede factus equi.
Quem iam ipsa Vranie blandis cōplexa lacertis,
Stellatas superum uexit ad usque domos:
Ostenditq. astrorum ignes, caeliq. meatus,
Queisq. suos peragant legibus illa choros.
Quis scit, an &, caelo dum singula dispicit, inter
Cetera maiores uiderit astra suos?
Et quos purpureo contexit Roma galero,
Et qui regali sceptra tulere manu?
Fortunate puer, magnum patris incrementum,
Cui Lachesis net plena aurea fila colo,
Viue diu, utq. dati poscit tibi nominis omen,
Tende atauos omni uincere laude tuos.
Neu graue sit, dum dona tibi grauiora parātur,
Interea partem carminis esse mei.

In die Ascensionis.

VICTAE in perpetuum mortis & inferum
Insignis spolijs, luce nitens noua,
Primusq. insolitum Christus iter secans,
Arces in patrias redit.

Natus, nasci iterum nos quoque dum cupit,
Mundo, mortuus est, nos cupiens mori,
Surgens & repetens aethera, nos quoque
Vt possimus idem, dedit.

Christo nunc igitur uiuere nos decet.
Vt Christo pariter detur inemori.
Surgentes eadem nos quoque gloria
Puro lumine uestiet.

O per qui te, hominum conditor, ingredi
Castae adduxit amor uiscera uirginis,
Nos dignare, tuis artubus insitos,
Voti reddere compotes.

Simplex aetherij numinis unitas,
Quae distincta eadem est ueraq. trinitas,
Aeternis uigeat semper honoribus,
Et terra simul & polo. Amen.

LVSTRA nostra tua pectora lampade,
Qui quondam, altisono spiritus à patre,
Lustrasti unanimes, missus, apostolos,
Linguis dititus igneis.

Confirma dubios, dirige deuios,
Consolare tui muneris indigos,
Letaliq. animos frigore torpidos
Sanctis ignibus excita.

Mens doctrinam auide nostra bibat tuam,
Perstetq; adsidue tota Deo calens,
Et spem firmam in eo constituens sibi,
Terram pro nihilo putet.

O rerum alme sator, certe homines sumus,
Quamquã indigna, tuae plasmata dexterae.
Ne ser, quos tua uis ex nihilo extulit,
Aeterno exitio obrui.

Simplex &c.

QVALIS, nulla polum nubila cum tegunt,
Inter clara nitet ſidera phoſphorus,
Talis martyrio conſpicuas micat
Inter Barbara uirgines.

Cui ſolus teneris Chriſtus ab unguibus
Vſſit cor nitidum perpetua face,
Cui deſiderium, cui fuit unicus
Spretis Chriſtus amor procis.

Quamuis imperio barbarus aſpero
Terreret genitor, quem furor, & mala
Perduxit rabies, ut gladio caput
Natae demeteret ſuae.

Vinclis illa quidem libera corporis
Felix ad ſuperos protinus euolat.
Sed Chriſtus ſceleratum in Stygias patrem
Sedes fulmine deijcit.

Simplex &c.

VERBVM, *quo omnipotens condidit omnia,*
Summi praeualidum consilij angelum,
Vatum plena Deo pectora dixerant
Venturum, ut fieret caro.

Primi quo maculam dilueret patris,
Serpentisq. uafri contereret caput:
Praeclusamq. homini morte recluderet
In caelum propria uiam.

Ergo turba patrum, carcere liberos
Qui longo per eum se fore uiderant,
Caelum suspiciens, luctisonis dabat
Carmen lugubre uocibus.

O qui pollicitis applicitos tuis,
Quamuis cuncta potes, fallere non potes,
Longas tolle moras, & cito, quem tibi
Certum est mittere, mittito.

Simplex & cet.

O solis nitido lumine pulchrior
Virgo, constituit quam deus unicam
Expertem maculis omnibus, ut fores
Nato digna parens suo.

Te quondam Gedeon uellere in uuido,
Intactaq. nouis imbribus area:
Te cincto innocuis legifer ignibus
Agnorat prius in rubo.

Rebus principium qui dedit omnibus,
A te, dum se hominum caussa hominē facit,
Sumpsit principium, quiq. alit omnia,
Pastus lacte tuo est puer.

Per te quod mulier perdiderat uetus,
Humano generi redditur auctius.
Tu clausas miseris heu nimium diu
Caeli prima aperis fores.

Simplex &c.

O nox uel medio ſplendidior die,
Cuius per tenebras, uirginis integrae
Ex aluo nitida ſol nouus emicat,
Complens omnia lumine.

Aeterno imperio qui regit omnia,
Humanumq. Deo conciliat genus,
Is nunc ſub tuguri uilis operculo
Naſcens, pauperiem docet.

Paſtores ouium, dum gregibus ſuis
Intenti uigiles excubias agunt,
Primi hunc angelico carmine nuncium
Laetis auribus hauriunt.

Grata eſt haud dubie ſimplicitas Deo.
Grata eſt uita, dolis quae procul omnibus
Rectum ſponte ſua perpetuo colit,
Et priſcam retinet fidem.

Simplex &c.

LEVITAE *iuuenis fortia pectora*
Ornari solitis tempus honoribus,
Primus martyrij qui sibi lauream
Vitae prodigus induit.

Tundebat lapidum, grandinis in modum,
Denso turba fremens imbre sacrum caput:
Numquam mota suo sed tamen est loco
Mens sancto ebria spiritu.

Sed se se in medijs ictibus erigens,
Et caelum penetrans, en, ait, en eum,
Pro quo dulce mori est, iam uideo patris
Ad dextram positum Dei.

At tu Christe sinu suscipe me tuo,
Atque his, qui tenebris turpibus obruti
Quo se se impediant crimine, non uident,
Quaeso te, ueniam dato.

Simplex &c.

CHRISTO prae reliquis carus apostolis,
Qui supra domini pectus in ultimis
Discumbens epulis composuit caput,
Festa luce canendus est.

Felix, cui dominus iam rigida in cruce
Pendens, iamq. neci proximus, & patri
Sanctam sancto animam tradere cogitans,
Matrem crediderit suam.

Felix, qui se aquilae more super polos
Tollens, & nitida in luce Deum uidens,
Diuino eloquij flumine filium
Aequalem docuit patri.

Felix, qui senio iam grauis, & sacra
Multa canitie tempora consitus,
Vt si membra leuis corriperet sopor,
In Christi rediit sinum.

Simplex &c.

CANTEMVS *tenerorum agmina martyrum,*
Quos regis rabies abstulit impij,
Cunas innocuo sanguine proluens,
Christum perdere dum furit.

O nullis feritas cognita saeculis,
Materno pueros e gremio rapi,
Perfossa ut rutilis corda mucronibus
Lac cum sanguine funderent.

Heu quis, cum solito raptus ab ubere
Districtumq. pauens ad gladium puer,
Blandus carnifici porrigeret manus,
Siccis adspiceret genis?

Augent angelicos nunc pueri choros,
Et Christum liquido gutture concinunt
Herodem meritis debita talibus
Poena in perpetuum premit.

Simplex &c.

PRISCOS Roma duces desine laudibus
Efferre immodicis, qui ualida manu
Fines imperij protulerunt tui,
Quacumq. Oceanus patet.

His solus tibi plus contulit omnibus
Sanctorum eximium Pontificum decus
Siluester, dominam qui prius urbium
Christi supposuit iugo.

Multo te ille prius sanguine martyrum
Respersam, docuit parcere caedibus,
Et quos mille modis saeua peremeras,
Illorum monitus sequi.

Romam idem precibus nunc quoq., caelitum
Adscriptus numero, perpetuis iuuet,
Et tanti ossa suo quae gremio uiri
Seruat condita Mantuam.

Simplex &c.

CIRCVMCISO *agitur lux domino ſacra.*
Quae iam, ſi dominum rite libet ſequi,
Impura e tumidis omnia nos monet
Circumcidere cordibus.

Vmbra euangelij lex fuerat uetus:
Sed ſol exoriens ut tenebras fugat,
Sic ſol iuſtitiae legitimis ſuum
Finem ritibus attulit.

Nobis corporeo nil gladio eſt opus:
Sermo quippe Dei uiuus & efficax,
Se ſe inſtar gladij mentibus inferens,
Ad uiuum omnia perſecat.

Quae ſemper uitij germina pullulant,
E noſtris utinam cordibus amputet,
Anni principium ſit ſimul ut noui
Vitae principium nouae

Simplex &c.

QVAE *uos caussa Magi, dicite, perpulit*
E uestris iter huc carpere finibus?
Quem tanto studio quaeritis anxij?
Quo ue haec munera pertinent?

Nos stella insoliti luminis huc trahit
Et dux certa uiam perpetuo praeit,
Iudaeae populis quae cupientibus
Regem significat datum.

Auri istaec sed enim quid sibi pondera,
Myrrhae mirificus quid sibi uult odor?
Aut quae, cum populus sacra Deo facit,
Aris tura solent dari?

Rex auro colitur, tura Deum decent:
Nostri myrrha homines post obitum linunt.
Huic ergo haec pariter munera congruunt,
Qui & Rex est, & homo, & Deus.

Simplex &c.

EHEV *quam ſcelerum non tolerabilis*
Nos urget miſeros ſarcina, quae Dei
Noſtris principio mentibus inditam
Obſcurauit imaginem.

Si nos pro meritis accipiat Deus,
Cauſſae nil fuerit, quo minus agmine
In triſtes tenebris perpetuis domos
Vno praecipites agat.

Sed ſemper facilis flecti in eos fuit,
Quos culpae ex animo paenituit ſuae.
Numquam horum lacrumis & gemitu tulit
Se fruſtra ueniam peti.

Hac ſpe, quam ipſe dedit, poſcimus ut graui
Preſſos exoneret pondere, ne ue ſe
In noſtro rigidum crimine iudicem,
Sed mitem exhibeat patrem.

Simplex &c.

MVLTIS *tensa epulis uiscera dum tument,*
Mens oppressa nihil cogitat arduum:
Et more indomiti luxurians equi
Pugnat spiritui caro.

Sed subtracto eadem comprimitur cibo,
Et se spiritui morigeram exhibet:
Qui, cum nulla grauant pondera sordium,
In caelum celer euolat.

Primus corporeo legifer a cibo
Bis binos decies abstinuit dies:
Quem Christus numerum nos itidem sequi
Exemplo docuit suo.

Sed frustra uetitis os tenet a cibis,
Qui factis animum turpibus inquinat.
Ieiuno adsiduae conueniunt preces,
Cumq. his munificae manus.

Simplex &c.

AEQVAEVA *ingenito progenies patri,*
Vitam morte ſuis redderet ut ſua,
Se Chriſtus niuei uelleris hoſtiam
Vltro ſupplicio obtulit.

O erga immeritos mirus amor Dei.
Natum, quae pietas, tradidit unicum:
Vt pro mortifera fraude innocentium
Poenas ſolueret innocens.

O non uiſum alias ſacrifici genus,
In quo aeterna Deo ſacra facit Deus,
Et mortem moriens opprimit, & ſibi
Ipſe eſt uictima pontifex.

O crux tincta ſacri flumine ſanguinis,
Olim ſupplicium mancipijs graue,
Nunc regum capiti praecipuum decus,
Te flexo colimus genu.

Simplex &c.

REGEM pacificum, moenia dum subit
Vrbis celsa suae, turba manu ferens
Palmarum grauidos obuia termites,
Faustis uocibus excipit.

Hic laetas spoliat frondibus arbores:
Hic serta ante pedes florea proijcit:
Supplex ille manus porrigit, hic suis
Terram uestibus obtegit.

Heu mentes hominum! Quis fore crederet,
Quem tantis studijs exciperet frequens,
Post paucos ut eum turba eadem dies
Suffixum adspiceret cruci?

Nil in uita hominis perpetuum datur.
Rebus ne nimium fidite prosperis.
Plerumq. hic lacrumis gaudia temperat
Certo consilio Deus.

Simplex &c.

Ad te sidereis missus ab arcibus
Cum uenit Gabriel, uirgo, renuncians,
Te summo ante alias complacitam patri,
Mox matrem domini fore:

Turbata tibi tunc purpureus genas
Sparsit mente pudor, nescia quod uiri,
Casto, sponsa licet, pectore uirginem
Semper te fore noueras.

Verum idem subito nuncius addidit:
Istos pone metus: nam tibi iam datum est,
Vt uirgo maneas, & tua compleat
Sanctus uiscera spiritus.

Tunc ore ex roseo uox tibi prodijt,
Testis mirificae certa modestiae:
Ecce ancilla Deo subdita, nil moror:
Fiat, quod dominus iubet.

Simplex &c.

PONATVR *lacrumis iam modus, & nouis*
Templorum reſonent atria canticis.
In uitam reduci nam domino ſacer
Poſcit laetitiam dies.

Lux poſt Chriſti obitum tertia uenerat,
Cum ſpes ſancta, moraeq. impatiens amor
Matronas parili nomine nobiles
Viſendum ad tumulum uocat.

Tum motum lapidem, tum lapidi uident
Innixum niueis ueſtibus Angelum:
Qui, quo ſollicitis eximeret metum,
Pauca & certa locutus eſt.

Non hoc amplius eſt quem petitis loco.
In uitam rediјt Chriſtus ab inferis.
Ite, & diſcipulis haec eadem date
Summi nuncia gaudiј.

Simplex &c.

GENTES, nulla quibus notitia est Dei,
Armis, imperio, prole superbiant:
Nobis, queis melior spiritus obtigit,
Sola est in Cruce gloria.

Lignum prima homini pernicies fuit,
Cum primus uetitam contigit arborem
Captus femineis illecebris parens,
Quo se perdidit ac suos.

Sed post, lignum homini certa salus fuit,
Cum scandens patulam Christus in arborem,
(Aeternus fieri sic uoluit parens)
Vitae restituit suos.

Crux hostes hominum sola procul fugat.
Crux sola insidijs munit ab omnibus.
Aduersa intrepidus despiciat, licet,
Cuius spes Cruce nititur.

Simplex &c.

SANCTORVM *soboles sera parentium,*
Solis perpetui prodrome lucifer,
Qui nascens hilaras omnia, dum tuum
Natalem colimus, faue.

Non dum natus eras, cum dominum tamen
Non dum castae utero uirginis editum
Agnosti exsiliens, & quatiens nouo
Matris uiscera gaudio.

Mox & magnanimus tesqua petis puer,
Et uictu populos horridus admones,
Factis abstineant turpibus, & uiam
Aduentante parent Deo.

O cui uoce sua maximus arbiter
Laudem supra homines egregiam dedit,
E caelo adsiduis, quaesumus, adiuua
Cultores precibus tuos.

Simplex &c.

LAVRENTI *canimus nobile. proelium,*
Qui cum uisceribus flammam aleret suis,
Et cratem roseo sanguine spargeret,
Subiectis ruber ignibus,

Constanter domini perstitit in fide,
Ambustumq. latus carnifici exhibens,
En, istam rabiem quo magis expleas,
Hoc iam coctum, ait, est: uora:

Tanto corporeis ignibus acrior
Christi ardebat amor pectore in intimo:
Sic mens tota Dei feruida spiritu
Sensum corporis hauserat.

Nunc nobis solito more rogandus est,
Iratum ut merito conciliet Deum,
Et quos mirifici roboris instruit
Exemplo, precibus iuuet.

Simplex &c.

QVAM crebro dederat discipulis fidem,
Confirmare modis dum studet omnibus,
Tres secum comites montis in ardui
Adsumpsit dominus iugum.

Illic frons radiys cincta micantibus,
Solaris nituit lampadis in modum:
Tum, qua tectus erat, protinus est niui
Vestis reddita concolor.

Cum Christo gemini uisi etiam senes,
Et iussa ad populum cui dederat Deus,
Et qui sidereas uisus erat domos
Quadrigis petere igneis.

E nubis nitidae quin etiam sinu
Haec dicta omnipotens intonuit pater:
Hic est, quem eximie diligo, filius.
Huius iussa capessite.

Simplex &c.

REGNATOR *superum quo nitidam die*
Matrem sidereis arcibus intulit,
Et supra angelicos conspicuam choros
Stellanti statuit throno:

Quae caelo fuerint iubila, qui sonus,
Quae sanctis animis gaudia, non modo
Humanis nequeat uocibus exprimi,
Sed nec pectore concipi.

Illa est arca noui conscia foederis,
Conclusus, domini deliciae, hortulus,
Rastro intactus ager, sidere pulchrior.
Et sponsa & genetrix Dei.

Felix quisquis eam suppliciter colit,
Rebusq. in dubijs sedulus inuocat.
Numquam hoc qui statuit praesidium sibi,
Spe lusus doluit sua.

Simplex &c.

CHRISTI *in militiam nomina ne darent,*
Multos impediit supplicij metus:
Multos qui dederant, uis cruciatuum
Illam deserere impulit.

Non sic ille, hodie quem colimus, fuit,
Qui nomen tumido duxit ab Hadria:
Quin constantem animum Christicolum uidēs
Horum se ad numerum appulit:

Prudenter reputans, non sine numine
Tales cuncta uiros aspera perpeti,
Nec se illos temere sponte sua ratus
Poenis obijcere omnibus.

Ergo his se agglomerans, credidit: & simul
Index ipse sui, supplicium appetens,
Quae mente imbiberat, mox eadem suo
Sanxit dogmata sanguine.

Simplex &c.

CAELESTIS *canimus militiae ducem:*
Qui periura bonus dissipat agmina;
Et deiecta locis non sibi debitis,
Sedes trudit ad inferas.

Horrendo imbiberat pectore septiceps
Bis quinisq. ferox bellua cornibus,
Intactae sobolem uirginis unicam
Saeuis mandere dentibus.

Aeterni imperio sed Michael patris
Conatus Satanae reddidit irritos:
Et monstrum innumeris fraudibus obsitum
Victor strauit humi potens.

Idem deposito pondere corporis
Exsortes animas criminis excipit,
In caelumq. alacres tollit, & in loco
Lucis perpetuae locat.

Simplex &c.

CAELESTES epulae, certa pijs ſalus,
Quas apponit amor, pura capit fides,
In queis ipſe cibi perpetui loco
Cenae ſe pater exhibet.

Hic uerbum domini fallere neſcij
Caecis iudicium ſenſibus abrogat:
Quod non eſt, oculi cernere ſe putant,
Nec, praeſens quod adeſt, uident.

Sub panis ſpecie uiua latet caro,
Sub uini ſpecie ſanguis: & utraque,
Seu tantum ſpecies ſumitur altera,
Chriſtus ſumitur integer.

Felix qui dominum ſedulus hoſpitem
Abſterſis animi ſordibus excipit.
Qui contra facere id negligit, ah miſer
Ipſe eſt exitio ſibi.

Simplex &c.

O nullis hominum peruia ſenſibus,
Naturae penitus ſola capax tuae,
Cuius condita ſunt omnia numine,
Aeterna & monas & trias.

Nato aequaeue pater, nateq. par patri,
Et manans ab utroque inclyte ſpiritus,
Circumfuſa tuo nubila lumine
Noſtro diſcute pectori.

Da, mens per ſpeculum cernere te queat
Noſtra, & poſthabitis te petat omnibus,
E iuſſisq. tuis pendeat, & tibi
Soli dedita ſeruiat.

Tu clemens miſeris da ueniam pater.
Tu fili miſeris ſterne iter ad patrem.
Tu ſanctum miſeris pneuma uagantibus
Praeſer conſpicuam facem.

Simplex &c.

QVALIS periclitantibus,
Totoq. iactatis mari
Tranquillitatis nuncia
Se stella nautis obijcit:

Talem, procellis Arij
Ecclesiam turbantibus,
Qui lumen orbi redderet,
Elegit Ambrosium Deus.

Nondum renatus flumine,
Sed iam renatus flamine,
Concordibus suffragijs
Episcopus delectus est.

Vt ex ministro Caesaris
Minister effectus Dei,
Humana linquens ceteris,
Diuina iura panderet.

Non alligatur tempore
Diuina certo gratia:
Sed dum libet, quidquid libet
Puncto uel uno perficit.

Hunc ipse Caesar horruit,
Contra nec ausus hiscere est,
Caedes ob admissas sacrae
Exclusus aedis limine.

Magnam suis fiduciam
Benignus inspirat Deus:
Semperq. pastoris boni
Multum potest auctoritas.

Salue, bonorum maxima
Episcoporum gloria,
Plebemq. deuotam tibi
Caelo receptus adiuua.

Aeterne cunctorum pater,
Aeterne fili par patri,
Et par utriq. spiritus,
Soli tibi sit gloria.

AD. BEATISS. VIRGINEM DEI. MATREM quae religiosissime colitur in Aede Lauretana.

VNDE *mihi insolitus praecordia cōcutit horror,*
Et perfusa metu trepidat, uelut icta Deo, mēs?
Fallor, an hoc facit ipse locus, stimulosq· pauenti
Subijcit, atq· animū praesentia numinis urget?
O caelo dilecta domus, postesq· beati,
Quos ego iampridem tota mihi mente cupitos,
Nunc primum, ueteris uoti reus, aduena uiso:
Saluete, adspectiq· mihi feliciter este.
Vos ne per aetherias Iudaeae a finibus oras
Aligerum, mandante Deo, uexere manipli?
Hic uirgo genitura Deum, genitricis ab aluo
Prodijt, & blandis mulsit uagitibus auras?
Hic quoque, uirginei seruata laude pudoris
Sancta salutifero tumuerunt uiscera fetu?
Ille opifex cunctorum, illa aeterno unica proles
Aequa patri, ille homini primaeua ab origine lapso
Spē caelo uitamq· ferens, hac lusit in aula
Paruulus, et sanctae blāda obtulit oscula matri?
Quaenā igitur regū sedes, quae tēpla per orbē
Huic se ausint cōferre loco? ter & amplius omnes
Ante alias felix Piceni litoris ora:
Cui Solymos spectare domi, cui munere diuum

Fas

Fas calcare domi est pedibus uestigia Christi.
En ego iam supplex procũbam, atque oscula figã
Parietibus sanctis, spargamq. hoc puluere crines.
Adspice me superis e sedibus, adspice, uirgo
Prostratum, atque imo gemitus ex corde cientem,
Et pectus tundentem, & fletibus ora rigantem:
Neu, quamquam culpis adopertum turpibus, arce
Adspectu me diua tuo, si pectore toto
Te uenerор, si te, dubijs in rebus, ad unam
Confugio, teq. auxilium sanctissima posco.
Paenitet ex animo uitae me Diua prioris,
Paenitet, et meritas horret mens conscia poenas.
Quod nisi tu casto pendentem ex ubere natum
Concilias, placasq. mihi, quo tendere cursum,
Quoue malis fessam tentabo aduertere puppim?
At tu, namq. soles, placida dignare querellas
Aure meas, & ades lapsis mitissima rebus.
Certe equidem tota pendentes aede tabellas
Adspicio, quae te miseris praesto esse loquuntur.
Hic, te animo spectans, torrentem uiscera febrim
Depulit. ille hyadas tristes, haedumq. cadentem
Spectauit tutus, uertentibus aequora uentis,
Et duce te patrias enauit saluus ad oras.
Criminis ille reus falsi, sub iudice duro,
Dum mortem exspectat, tenebroso carcere clausus,
Munere Diua tuo detecta fraude, reuisit
Vxorem, & natos, exoptatumq. parentem.
O ego nunc morbis multo grauioribus aeger,

Naufragiumq. timens longe exitiosius illo,
Et iampridem animum peccati cōpede uinctus,
Si possim morbis liber, uinclisq. solutus,
Fluctibus & uentis laceram subducere puppim:
Quas tibi laetus agam grates, dum uita manebit?
Te, cum luce noua sparget sol aureus orbem,
Te recinam, quoties abscondet opaca polum nox:
Et tua praecipuo uenerabor numina cultu.

TIBVR

QVICVMQ. Herculei spectabit Tiburis arces,
Qua pater Hippolytus, sacri pars magna senatus,
Cura deum, loca perpetuo prius aspera saxo
Molliјt, & leni iussit mitescere cliuo,
Omnia deprendet longe superantia famam.
Nec tam regifico constructa palatia sumptu,
Auroq. illusas aedes, radiataq. tecta,
Quam semper uirides mecū admirabitur hortos:
Et gelidos fontes, & aquā in sublime uolantem
Seq. in multiplices uertentē, ut Protea, formas
Praecipue tamen illi animum nouitate mouebit
Excisus, res mira, silex, rupesq. cauatae,
Et uia facta manu longi per uiscera montis:
Qua se Anio pater insueto peruolueret alueo.
Qui longum per iter tenebroso tramite lapsus,
Exit, & arboribus gelidae non inuidet undae.
Stāt habiles propter Nymphae, lymphasq. parat,
Exceptas

Exceptas urnis in uasa capacia fundunt.
Parte alia ipse suis altricibus adstat Iacchus,
Materniq. memor casus, flammaeq. paternae
Gaudet aquis, illisq. libens sua munera miscet.
Dum stupeo, tam multa uidens miracula rerum:
Ecce nouus procul alituum concentus ad aures
Fertur, & insolita mentem dulcedine tangit.
Adspicio: & greßum propius fero. corpora cerno
Parua ex aere auium, aeratis nitentia ramis,
Daedala queis uariam tribuit sollertia uocem.
Quamcumq. adspicias, delusus imagine, ueram
Esse putes uolucrẽ: nisi quod non euolat usquam:
Sed ramis affixa suis cantu aethera mulcet.
At uerae mirantur aues: &, cedere dum se
Turpe putãt, liquidis late oĩa questibus implent.
Hic Lucae egregius labor est, quem Sequana partu
Ediderat, Siculi renouantem inuenta magistri.
Quid? quem non moueat cygnum mentitus adulter
Illudens simili spirantem e marmore Ledam,
Delicijsq. suis, & aquarũ murmure laetus?
Multaq. praeterea ueterum simulacra deorum,
Artis opus priscae. cunctos uerum arduus inter
Eminet Alcides: qui spectans omnia circum,
Hesperidum ueteres hortos prae Tibure temnit.
Sed quid ego haec uersu nequidquam includere tẽtos?
Iampridẽ exiguum praescripti carminis orbem
Excessi: & dictis semper maiora supersunt.

IDEM

DELICIAE ueterum Tibur uoluentibus annis
Conciderat, priscum perdiderat q. decus.
Et nusquam riui, nusquam pomaria, nusquam
Vlla super tanti signa decoris erant.
Illa loca antiquis toties celebrata poetis
Horrebant turpi squalida facta situ.
Maerebant erepta sibi sua gaudia Nymphae,
Languentes Anio maestus agebat aquas.
Omnia tempus edax ita deformarat, ut hospes
Quaereret in medio Tibure, Tibur ubi est?
Non tulit hanc speciem diuini pectoris heros
Hippolytus, sacri gloria magna chori.
Illo loco senium abstersit, uultusq. priores
Reddidit, & solito iussit honore frui.
Illius imperio iussae reuirescere siluae
Coeperunt sparsis luxuriare comis.
Ille nouos passim fontes emergere iussit.
Nec mora fit: fontes prosiluere noui.
Quos circum statuit priscis egesta ruinis
Plurima Phidiaca signa polita manu.
Ipse Anio frontem pallenti incinctus oliuo
Affluit, & proprias consociauit opes.
Iure igitur fontesq. sacri, siluaeq. uirentes
Certatim Hippolyti nomen ad astra ferunt:
Et, quoties molli increpuit leuis aura susurro,
Hippolytum alternis uocibus ingeminant.

Ad

Ad Petrum Gerardium.

O delicati blanda ruris otia,
Curis & ambitu procul:
O dulce murmur limpidorum fontium,
O grata nemorum opacitas,
O sibilantes arborum ingentium comae,
O prata uere gemmea,
O solitudo amica cogitantibus,
O horror, o silentium,
Cui nunc canoro gutture obstrepunt aues,
Nunc canna pastoris uagi,
Seu mane oues in laeta ducit pascua,
Seu uespere reducit domum.
O mensa nec luxu affluens, nec sordida,
Dapibus parata rusticis,
Quas non, heri languentem ut irritet gulam,
Doctus saporauit coquus:
Sed filijs iuuenibus & seni uiro
Seuera coxit uillica.
O bibliotheca nota paucis, o libri,
Quos rara [illegible] tractat manus.
O cella tantum lectuli unius capax,
O somne liber, & leuis:
O ad beatam tuta uitam semita,
Ignota uulgi sensibus:
Vt uos requiro: ut mente uos tota expeto,

Alia perosus omnia.
Vt laetus ad nos tendit, & gazis liberis
Vos anteponit Persicis,
Quicumq. puro pectus Olmeo lauit,
Frondemq. mordet Delphicam.
Quid tu, Gerardi, cui profanis inuios
Adire fontes contigit,
Partes ne easdem sequeris, an siti mala
Opum, aut perustus gloriae,
Amoenitati ruris & dulci otio
Vitam anteponis aulicam?
O per Lycei cognitos paucis specus,
Quos saepe lustrasti puer,
Ne sperne amicus consili quod dat senex,
Quodq. sibi, sed sero capit.
A litterato te otio auocantibus
Occludito aures, & fuge:
Canora monstra ut auribus cera oblitis
Laertis effugit puer.
Beata uita non metallo aut Indici
Spolijs paratur aequoris.
Animo appetenti pauca, quod sat est, sat est:
Auido, atque inexpleto, nihil.
Cum tibi sit, unde liber, & plane tuus
Vitam quiete transigas:
Quis, heu, furor te, quis, rogo, impellit furor,
Vincla ultro ut induas tibi,
Et more pulchrum uiuere alieno putes,

Nutus

Nutus timentem diuitis?
Age, rumpe nexus, & iugum collo excute,
Vindexq. & adsertor tui,
Aude esse felix, & procul cuncta amouens,
Quae mentem humo adfixam tenent,
Per liquida puri spatia decurre aetheris,
Aeterna tantum cogitans:
Et ista sortis lubricae ludibria
Miranda uulgo desere.
Vtinam mihi olim, flore cum primo rudes
Iuuenta opacaret genas,
Amicus aliquis ista monstrasset senex,
Quae nunc tibi ipse cantito.
Non ego perisse lustra tot in aula mihi
Vanis dolerem questibus.

Dedicatio hortorum Tiburnorum.

NEC *labor Alcidem fregit, nec blanda uoluptas*
Vmquam animum casti mollijt Hippolyti.
Ambarum hos hortos uirtutum accensus amore,
Herculi, & Hippolyto dedicat Hippolytus.

Idem.

AVREA *sopito rapuit quae mala dracone*
Alcides, eadem nunc tenet Hippolytus.
Qui memor accepti, quos hic conseuerat hortos,
Auctori uoluit muneris esse sacros.

Bacchus

Bacchus ſonti impoſitus.

NONDVM natus erã, cũ me prope perdidit ignis.
Ex illo fontes tempore Bacchus amo.

Idem ex aduerſo reſpiciens fontem Nympharum.

QVI *colitis Bacchũ, comites ſimul addite Nym*(*phas.*
Nam ſine ope illarum munera noſtra nocent.

PROLOGVS IN. PHORMIONEM TERENTII cum eam aliquot nobiles adoleſcentuli HIPPOLYTI. CARDINALIS FERRARIENSIS iuſſu acturi eſſent.

ETSI *ſcio eſſe hic neminem, qui neſciat*
Quid apparatus noſter hic uelit ſibi,
Tamen mearum partium eſſe exiſtimo,
Interea dum ſe mei ſodales comparant,
Bona cum uenia ueſtra pauca dicere,
Quae ſcire uos, & ueſtra, & ipſorum intereſt.

Comoe-

Comoediam Terentij acturi sumus,
Cui Phormioni nomen ipsius indidit,
Quod parasitus in ea Phormio primas agit.
Neque hoc uideri debet aut mirum, aut nouum:
Quandoquidem in omni uita, nedum in fabulis,
Parasiti, scurrae, sycophantae, omne id genus,
Bonis repulsis, ipsi iam primas agunt.
Quod si quis est, parum decorum qui putet,
Iuuenes ingenuos personatos conspici, in
Scenam prodire, & quasi facere histrioniam:
Is sibi responsum hoc habeat: nulla re magis
Dijudicari omnia, quae mortales agunt,
Quam fine, quem is, qui quid agit, proponit sibi,
Qui scenicam artem uictus caussa factitant,
Et, ut coquis ac lanijs risum excitent,
Distorquent ora, insulsa dicta dictitant,
Contundunt pugnis se inuicẽ, atque horũ omniũ
A plebe uiles exigunt mercedulas,
Merito histrionum nomen & famam ferunt.
Nil simile nostrũ est. Nos, ut nostrã industriam
Vobis probemus omnibus, ut communi hero
Hilaremus animum, cui debemus omnia,
Vnum id petentes, hunc laborem cepimus.
Quamquã o supremi caelites, quẽ iam omniũ
Pudere debet personatum conspici,
Cum id omnis aetas, omnis ordo factitet?
Sed nolo nunc ulcera cuiusquam tangere,
Ne quis satyram hanc esse dicat, nõ comoediam.

Nunc

Nũc unũ a uobis, priusquã hinc abeã, postulo:
Si uos, quod uestri honoris caussa sit, iuuat,
Fauete, & uigilate animis, uigilate auribus,
Dormite linguis. qui tacere non queunt,
Bene fecerint, si cesserint ijs, qui queunt,
Ne et turbent alios, & morbum prodant suum.
Facite, ad conanda in posterum nos talia
Bonitas ut uestra, atque aequanimitas excitet.

Ad Antonium Montecatinum.

TANDEM *querellis pone modum tuis,*
Et fata maestis inuida uocibus
Clamare, crudelesq. diuos
Cum gemitu lacrumisq. parce,
Nam, quid Lycei iuuerit auios
Lustrasse saltus, fontibus ac sitim
Ex uulgo inaccessis leuasse,
Ingenioq. adijsse diuos,
Si mentis istud praesidium tuae
Perrumpit, & sese intus agit dolor,
Imisq. feruens in medullis,
Te quasi perdomito triumphat?
Magnam doloris fata quidem tibi
Caussam obtulerunt, quae tibi cognitum,
Longoq. rarum usu sodalem
Hannibalem ante diem abstulerunt.
Qui quamquam auitis sat titulis domi

Forisq.

Forisq. clarus, non tamen id sibi
Satis fore ornando putauit,
Ni proprios etiam ipse honores
Labore magno quaereret impiger,
Comamq. lauro duplice necteret,
Et qua ferox Gradiuus, & qua
Pulcher Apollo suos coronat.
Heu quis deorum mentibus addidit
Famae illam honestis immodicam sitim?
Quam saepe multis ille tristem
Funeris accelerauit horam.
Sed, quorsum inanes iam querimoniae?
Ille ipse, quem urges questibus, Hannibal,
Felix, & insertus deorum
Concilio, mala nostra ridet.

In D. Barbaram.

BARBARA, *qui laudes speret se aequare canẽdo*
Posse tuas, idem pulsantes litora fluctus,
Et Libycas numero comprendere tentet arenas.
Te pater insanus turri concluserat alta:
Sed ueram Danaen uerus te Iuppiter illic
Despondit sibi Christus, & arto foedere iunxit.
Illo & tu triplices fieri inspirante fenestras
Mandasti, & niueo sculpsisti in marmore signũ,
Quo reparata salus, & deficiente ministro
Ipsa tuos mersisti undis lustralibus artus.

Quid

Quid memorē, ut tibi mons fugiēti cesserit, aut
Ceperit indicij uaesanus praemia pastor, (quae
Qui dum miratur pecudes in marmora uersas,
Ipse suum pariter sensit lapidescere corpus.
Non tu carnifices, non tu tormenta timebas,
Non gladios, animosa, & Christo plena uirago,
Qui te ad caelestem meritis pro talibus aulam
Euexit, regniq. libens in parte locauit.
At tu Diua graues hominū miserata labores,
Pacem illis, ueniamq. ora, & nocitura repelle,
Praecipue antiquo prognatum ex sanguine regū
Gonzagam, felix quo se duce Mantua iactat,
Qui uirides Minci ad ripas tibi Diua sacrauit
Templū augustū ingens, cura quod et ipse tuetur
Peruigili, & flammam late spargentibus aris
Saepe manu propria meritos imponit honores,
Hunc tu Diua tuo protectum numine sancto
Conserua, populumq. simul, qui sacra, secutus
Principis exemplum, puro tua corde frequentat.

GVSTANDA *uita, non fruenda, homini datur.*
Nam, cum fruendi tempus est, tum deserit.
Felicius maritus, an caelebs agat,
Priuata uita sit ne regno dulcior,
An uita regia solium attingat Iouis:
Peregre mori suauius sit, an domi:
Qui, quamq. multi, et quo parandi more sint,
Quo habēdi, amici: nullus haec curat puer:

Rarus

Rarus adolescens : nec senex omnis uidet.
Et haec tamen uitam prope omnem continent.
Quae si quis acri cura & usu peruigil
Longo notarit, iamq. secum statuerit,
Quid fugere, quid contemnere, & quid persequi
Expediat homini, uix eam ingresso uiam,
Quam maxime unam ex omnibus probauerit,
Obstat senectus inuida, & cursum impedit:
Mox auida tristes Lachesis inijcit manus.
Sic uiuere meditantibus uita euolat.

QVAMVIS *quae medio me fixa in pectore torquet,*
Vibrata est oculis certa sagitta tuis:
Ne tamen, o ne, uita, auctores uulneris istos,
Altoresq. alio uertere perge mei.
Sed fige usque in me, ut tanto impensius urar.
Nam mi etam dulci est uulnere dulce mori.

FORMOSA *es, fateor, formosa, & digna rogari,*
Sed nemo tamen hic te Telesilla rogat.
Cur tu igitur nobis longo sermone pudorem
Tam crebro iactas, duritiamq. tuam?
Et te uelle prius dicis tormenta subire
Omnia, quam quisquam te potiatur amans?
Vis tibi uera loquar? modus est hic ipse rogādi.
Ipsa rogat, nullo si qua rogante negat.

Si exspectas, Pamphile, ipsa dum negotia
Te accersant ultro, & dormientem exsuscitent,
Vehementer erras. taciti discedunt dies:
Nec obliniosos officij admonent sui.
Superba res est rei gerendae occasio.
Semel contempta, numquam postidea redit.
Vigiles oportet, & tua accures memor.
Nam, si ipse rem curare negligas tuam,
Fugit illa, & facile, qui se curet, inuenit.
Tu rem quam cures postea haud facile inuenis.

Memini *magistrum puero mi olim hoc dicere,*
Summum Iouē facere item, ut caupones solent:
Qui uina ut uendunt, turbant, miscent, diluunt:
Nec cuiquam uini simplicis danunt cadum.
Itidem illum aiebat in uita mortalium
Numquam fortunam simplicem quoiquam dare:
Sed temperare fata laetis tristia.

E Graeco Callimachi.

Namq. *& ego nitido capiti, flauisq. capillis*
Serta olim Assyrio sparsa liquore dedi,
Et bona in ingratum congessi plurima uentrem:
Cuncta sed in uentos illa abiere leues.
Seruarunt solae commissa fideliter aures,
Corporis hac una est parte reperta fides.

RA-

RAPHAELIS . VRBINATIS PICTORIS . EXIMII TVMVLVS

Ipse loquitur.

SIC *mea naturam manus est imitata, uideri*
Posset ut ipsa meas esse imitata manus.
Saepe meis tabulis ipsa est delusa, suumq.
Credidit esse, meae quod fuit artis opus.
Miraris, dubitasque? audito nomine credes.
Sum Raphael. hei mi, quid loquor? immo fui.
Et tamẽ, his dictis, quid opus fuit addere nomẽ?
Alterutrum poterat cuilibet esse satis.
Nã mea & audito est notissima nomine uirtus;
Et praestare uicem nominis ipsa potest.

QVIDQVID *agã, Claudi, seu quo me uertere tẽ-*
Seu nihil, ut soleo desidiosus, agam: (tem,
Ante oculos tua mi adsidue obuersatur imago;
Vnaq. tristitiam gignit, & una leuat.
Angor enim infelix, quod te, quo sospite solum
Esse uelim sospes, quo moriente mori,
Nũc, ubi sis, quid agas, ueterẽ tibi cura medẽtũ,
An nondum morbum pectore depulerit,
Nec scio, nec iam scire ulla ratione potis sum;
Qu[illegible] angore unica poena mea.

At rursus nihil est, quo me ipse hoc tẽpore soler,
Quodq; oculos tristi tergeat imbre graues,
Te nisi cum uana sibi mens sub imagine fingit:
Seu uigilem, dulci siue sopore premar.
Hoc mihi Nepenthes curas dissoluere prõptũ est:
Luctibus haec una est apta medela meis.
Tecũ ego nunc uideor teneros percurrere uersus,
Siue Catulle tuos, siue Tibulle tuos:
Nunc etiam rerum caussas tentare latentes
Discere & unde fluant, omnia quoq; fluant:
Tunc herba in uiridi, latae porrectus ad umbrã
Arboris, & riuum molle strepentis aquae,
Aurasq; & dulces auium captare susurros,
Perq; uices tecum multa iocosa loqui.
Gratia dis, qui mẽtẽ homini celeremq; dederũt,
Et quaeuis habilẽ fingere spectra sibi.
Illa & plumipedem superarit Persea cursu,
Et celerem inuicti Bellerophontis equum.
Nec mihi, se cuius rerum natura ceatrix
Expressam in tabulis cernit, ut in speculo,
Tam bene te docto Titianus pollice pingat,
Quam mẽs te adsidue pingere prõpta mea est.
Atque utinam tibi sit de nobis mutua cura.
Nec, quin sit, dubito: sed tamen esse precor.
Non ego uulgari te, Claudi, amplector amore.
Hac facẽ rara deus tangere corda solet.
Me me ipse odissem, nisi tu me gratus amares:
Nec nisi me, quoniam sum tibi carus, amo.

Deniq;

Deniq. cum fuero nulli credenda locutus,
Pars tamen illa mei paruula amoris erit.
Di faciant, longos producere detur in annos
A pueris coeptae foedus amicitiae.

Francisco Duareno Iurisconsulto.

QVI te *Romani, Duarene, aenigmata iuris*
Soluentem uidit, nec tamen obstupuit,
Illum ego crediderim sensuq. animoq. carere:
Qualis in Aegaeo stat metuenda mari
Edita flaminibus Caurorum obnoxia rupes,
Quam neque bacchantis concita uis pelagi,
Nec uis uentorum propria de sede reuellat.
Nam siue eloquij flumina suspicimus,
Ipse tibi Adrastus, tibi se summittat Vlixes,
Summittat Pylij lingua beata senis.
Seu magis ingenij praestans miramur acumen,
Haec quoq. laus uni danda dicanda tibi est.
Quis ueterem historiam cura maiore reuoluit?
Quis, ueteres quidquid perdocuere sophi?
Atque utinam nobis una, Duarene, liceret
Hoc quidquid uitae est quod datur exigere.
Quam me saepe tuo pendentem ex ore uideres
Sermones auida combibere aure tuos.
Fors etiam tua me uestigia pone sequentem
Proueheret sensim perficeretq. labos.
Mi siquidem non ingenij uis uiuida desit,

Quominus esse aliquid, te praeeunte, queam
Verum me una Venus, Venus heu me cõsuit una
Vna hominum & diuorũ omniũ acerba lues
Vna Venus misero sensus exsorbuit omnes:
Vna Venus misero mentem animi eripuit.
Me me illa innumeros adigit pallere colores,
Me me illa inuito molliter ore queri.
Illa die noctem, lucemq; requirere noctu,
Et dare non sani mille notas animi.
Nec mihi uel caelum prodest implere querellis
Vel facere ad magicos impia sacra focos.
Saepe ego me puro lustraui sulfure, saepe
Mussaui ignoto barbara uerba sono.
Saepe caput uiuo ieiunus flumine mersi
Ipsa sub indicti primula tela die.
Et mihi tentata est quaecumq; expellere amorem
Lecta in sepositis creditur herba iugis. (ba
Sed neq; me sulfur, nec uerba, nec unda, nec her
Ah miserum, ex ulla parte iuuare queunt.
Quod mihi nascenti sidus praeluxit, ut in me
Irrita sint, quae alijs auxilio esse solent?
At quondã obscenas Zethes, Zethaeq; gemelli
A Phinei mensis depulit acer aues:
Illa etiam Alcidae perijt confixa sagittis
Iapetionidae tundere sueta iecur.
Et tamen ille deum uulgauerat ore susurro
Arcana obscuris inuoluenda notis:
Hic Iouis e solio subreptum uenerat ignem,
Fallaciq;

Fallaciq. ipsum luserat arte Iouem.
Verum ego si studui uerbo temerarius ullo
Siue hominum quemquam laedere, siue deũ,
Ista meo numquam decedat pectore pestis:
Sed populet sensus irrequieta meos:
An miserorũ hominũ cuiq. est suus additus error,
Ne se caelicolis autumet esse parem?
Hunc igitur nummi, sitis illum exurit honorum:
At me aetas florens, & bona forma rapit,
His ego si iubear penetrare Acherunta duobus,
Ipsum Acherunta leuis sit penetrare labos.
Possum ego per gladios, possũ trãsire per ignes,
Et bibere Aeaea trita aconita manu:
Insanum Veneris nequeo cohibere furorem:
Sit licet immerito semper acerba mihi.

O lingua lingua: ut magna eges custodia:
Quae & alijs saepe, & saepius domino noces.
Multum assecutus est, qui bene didicit loqui;
Qui bene tacere, non minus assecutus est.

NIVIBVS hiems exuberat, uer floribus,
Aestas aristis affluit, lacrumis amor.

CVM omnia in amore misera sunt, tũ id omniũ
Miserrimum est, potiri amica cum uelis.
Repulsa amor condiuitur, ut cibus sale:
Sine spe metuq. insipidus atque insulsus est.

Si mihi lacerti, quales olim, nunc forent:
Nō lingua potius tibi opē ferrem, quā manu.
Nunc tarda membra, & sanguis adstrictus gelu
Conserere in acie cum hostibus manum uetant;
Prodesse patriae uoce & consilio sinunt.
Corpus abit annis: consilio animus uiget:
Viresq. senibus defluunt, uerba affluunt.

Qvae te caussa mihi potuit mutare, Neaera,
Vt mea iam non sis quae modo dicta mea es?
Quonam amor ille abijt, quo te iactare solebas,
Cum tibi magna satis gloria amator eram?
Certe etenim et memini ipse, et te meminisse nece(sse est,)
Quā saepe exciderint talia uerba tibi.
Dona iuuent alias. dum me Muretus amabit,
Cetera mi ut desint omnia, diues ero.
Aurū aliae gēmasq. ego nil, nisi carmina, pōscā
Plus mihi diuitijs omnibus illa placent.
Nec minus ipse tibi pari illi coniunctus amore,
Talia reddebam dicta, sed ex animo.
Vre Cupido alios. ignis mihi sola Neaera est.
Odi alias omnes. quin etiam obtulerit
Si mihi se Venus ipsa, Venus feret ipsa repulsam
Solus ego illius, sola ut & ipsa mea est.
Hei mihi uix menses absum a te quattuor: & t
Alterius factam nuncia fama refert.
Quid si Taprobanae petijssē aut litora Thyles
Tam longe distat Tibris ab Eridano?

At cum me flentem flens ipsa amplexa teneres,
Inq. tuo stratus limine staret equus,
Complexuq. tuo uix me subducere possem:
Iam discedenti qualia dicta dabas.
Dum uiuam, res nulla tuo me auellet amore.
Quod si post uitae tēpora durat amor,
Tūcquoque te, Murete, etiā umbra et puluis amabo.
Haec mihi tum multis non sine lacrimulis
Te memini dixisse, o nuper cara Neaera.
Et, quamquā odisti, nunc quoque cara tamē,
Cara, fatebor enim, quāquā te absentia mutat:
Factura est leuitas nec me aliena leuem.
Iuppiter, ut certi nihil est in amore puellae,
Saepe uno decies odit amatq. die.
Quam melius foret a uanis auertere mentem,
Et solida ac numquam deperitura sequi.
O si me meliorq. Venus, meliorq. Cupido
Vindicet, iniecta corripiatq. manu.
Tunc flebis, cū me ereptum nouus ignis habebit:
Et te culpabis, duritiamq. tuam.
Ast ego, subducta uinclis ceruice molestis,
Ridebo, inq. uicem, perfida, durus ero.
Vt seruus dominae imperium perpessus iniquae,
Quem praetor iuris iussit abire sui.

Cvm ueteris Comici Graeci Philemonis nobilem sententiam a Plutarcho & a Stobaeo acceptam animi caussa exprimere tentassem & dicendi genere & numero ueterum Latinorum tragicorum simillimo: placuit etiam experiri, numquid eandem comice explicare possem. Visum est utrumque non infeliciter successisse. Per iocum igitur prioribus uersibus Attij, posterioribus Trabeae nomen adscripsi, ut experirer aliorum iudicia, & uiderem num quis in eis inesset uetustatis sapor. Nemo repertus est, qui non ea pro ueteribus acceperit. Vnus etiam & eruditione minime uulgari & iudicio acerrimo praeditus repertus est, qui ea a me accepta pro ueteribus publicaret. Ne quis igitur amplius fallatur, & rem totam detegendam, & carmina ipsa hic subijcienda duxi.

Afficta Attio.

Nam *si lamentis alleuaretur dolor,*
Longoq. fletu minueretur miseria,
Tum turpe lacrumis indulgere non foret,

Fractaq.

Fractaq. uoce diuum obtestari fidem,
Tabifica donec pectore excesset lues.
Nunc haec neque hilum de dolore detrahunt,
Potiusq. cumulum miseris adijciunt mali,
Et indecoram mentis mollitiam arguunt.

Afficta Trabeae.

HERE, *si querellis, eiulatu, fletibus*
Medicina fieret miserijs mortalium,
Auro parandae lacrumae contra forent:
Nunc haec ad minuenda mala nō magis ualent,
Quam naenia praeficae ad excitandos mortuos.
Res turbidae consilium, non fletum, expetunt.

VT *imbre tellus, sic riganda mens mero:*
Vt illa fruges, haec bona consilia efferat.